

Acidobazická rovnováha

MUDR. KATEŘINA KAPOUNKOVÁ, PH.D.

Co je acidobazická rovnováha?

= rovnováha mezi acidifikujícími a alkalizujícími vlivy

nerovnováha znamená, že se:

- změnilo se poměry kyselin a bází
- změnilo se pH **organismu** (**podle koncentrace H^+**)
- narušily regulační mechanismy
- postupně uplatňují kompenzující mechanismy

pH je důležité – závisí na něm molekulární podoba bílkovin

Pro udržení pufrů:

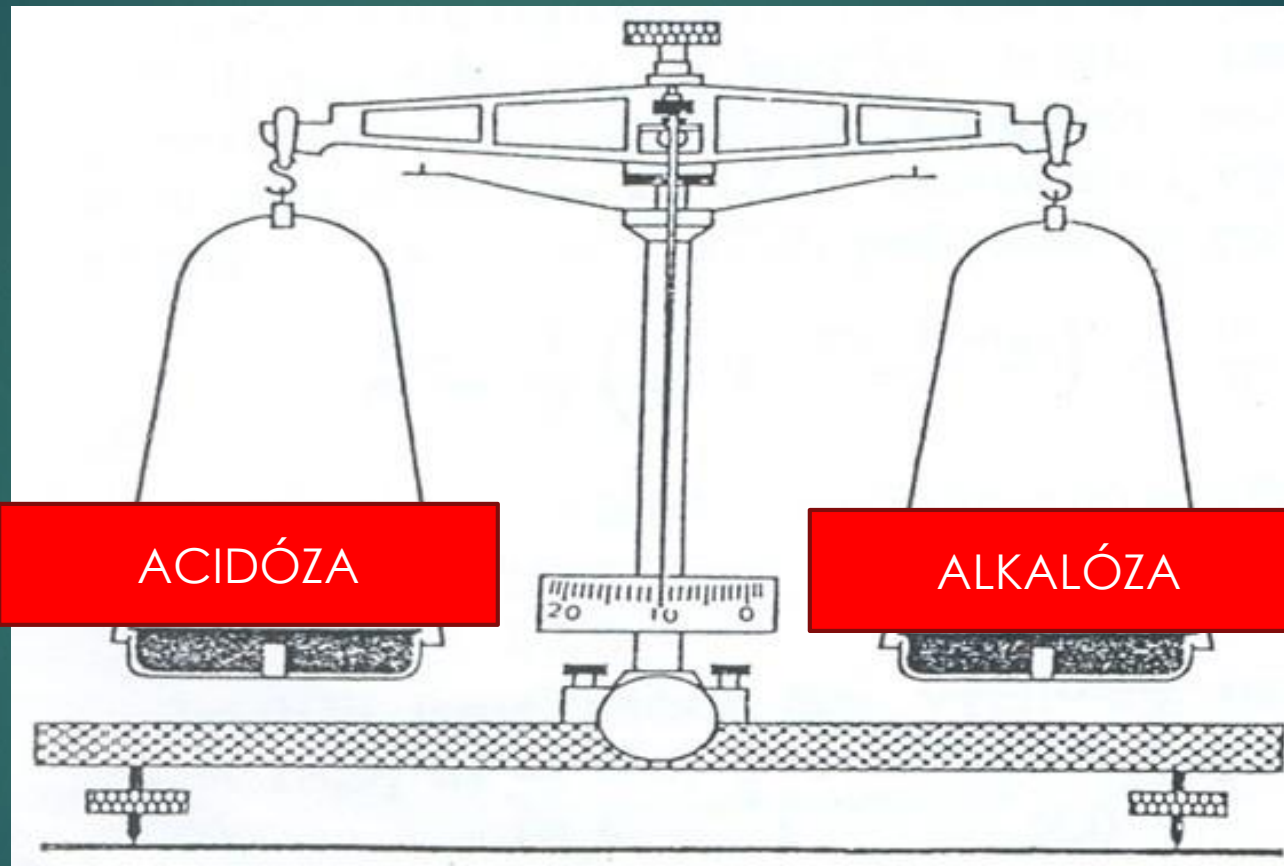
1. Bikarbonátový pufr

1. Hemoglobin

1. Plazmatické bílkoviny, anorganické a organické fosfáty

Poruchy ABR

ACIDÓZA

ALKALÓZA

Acidémie

Alkalémie

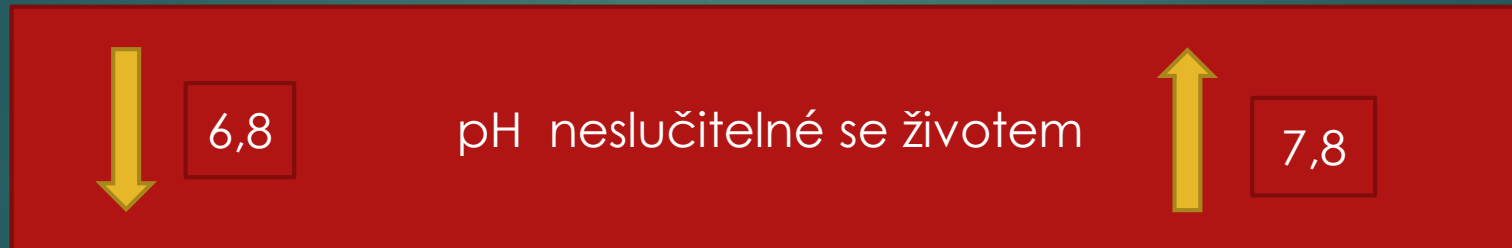
respirační

metabolická

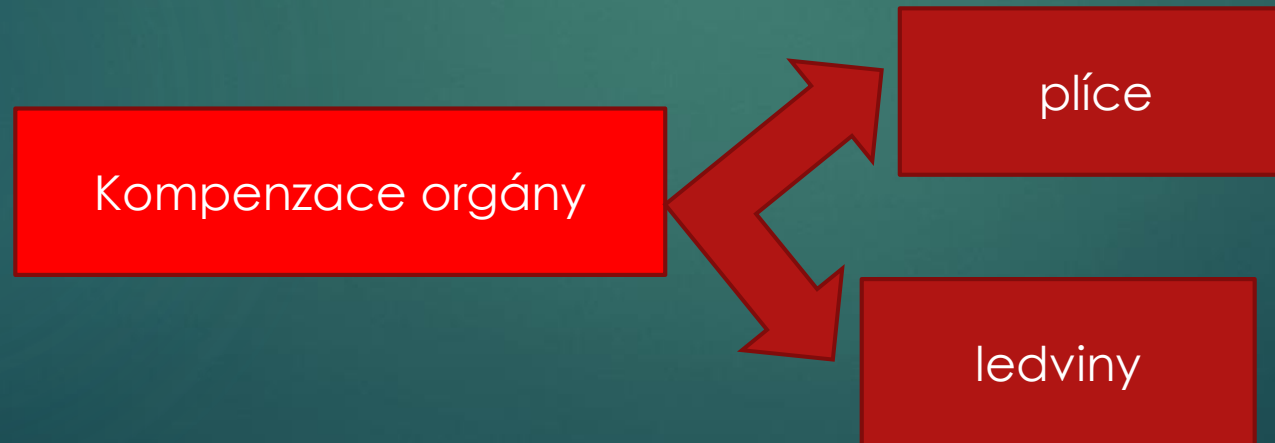
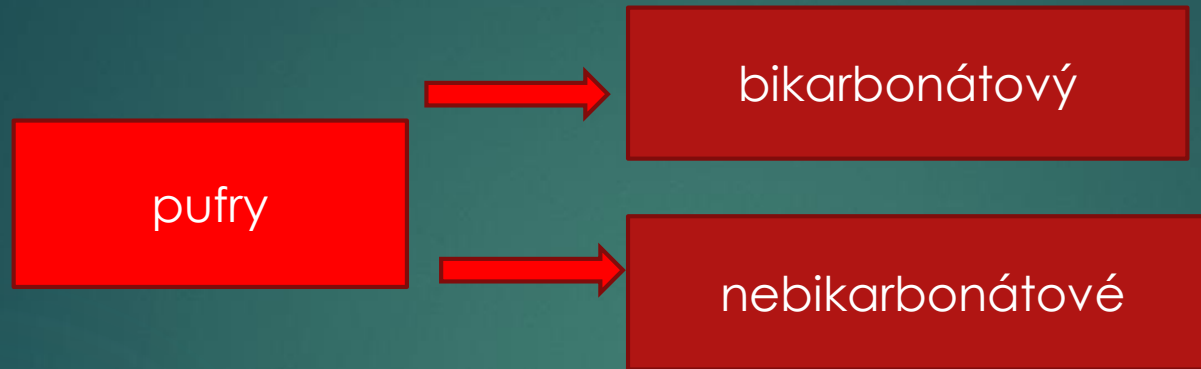
Důsledky poruch

- ▶ Změna struktury bílkovin (enzymy)
- ▶ Změna permeability membrán
- ▶ Změna distribuce elektrolytů

- ▶ pH neustále narušováno : zdroje kyseliny : metabolismus
báze : potravou

Poruchy ABR

Metabolická acidóza

1. Příčina – nadměrná produkce / příjem H^+
  - ▶ DM, hladovění (β - oxidace MK – ketokyseliny)
  - ▶ Fyzická zátěž, hypoxie (anaerobní glykolýza)
2. Příčina – porucha v ledvinách
3. Příčina – důsledek – hyperkalémie

Kompenzace MAC

- ❖ Pufr – bikarbonátový
- ❖ Píče – hyperventilace
- ❖ Ledviny – zvýšená eliminace H , zvýšená resorpce HCO_3

Metabolická alkalóza

Příčina :

- ▶ Přívod bází (infuze HCO_3)
- ▶ Zvracení (ztráta H)
- ▶ Hypokalémie

Kompenzace MAL

- ▶ Hypoventilace není možná !
- ▶ Ledviny – zvýšená eliminace HCO_3

Respirační acidóza

Příčina:

- ▶ Onemocnění plic a hrudníku (retence CO₂)

Kompenzace RAC

- ▶ Pufrování : ne bikarbonátové pufry
- ▶ Ledviny : zvýšená eliminace H⁺, NH₄⁺, zvýšená resorpce HCO₃⁻

Respirační alkalóza

Příčina:

Hyperventilace, nadmořská výška

Kompenzace RAL

- ▶ Pufrování : nebicarbonátové pufry
- ▶ Ledviny : zvýšená eliminace HCO_3 , snížená sekrece H